

MARIJA

MAGDALENA

ŽENA KOJU SVET NIKADA NEĆE ZABORAVITI

ROBERT DŽ. VILEND

Ko je bila Marija Magdalena?

Ova priča iz Jevanđelja po Marku tako je upečatljiva da pleni pažnju svakoga ko je voljan da je sasluša. Poput dragulja izloženog u nekakvoj ružnoj posudi, ona podseća na dve najgore priče ikada zapisane – jednu o razapinjanju Hrista od strane jevrejskih vođa, i drugu o izdaji Hrista od strane Jude Iskariotskog.

U centru pažnje je žena, seksualno iskorišćavana i unižena u tolikoj meri da Biblija govori o „sedam demona“ koji su je opsedali.

Četiri Jevanđelja sadrže iznenadujuće složeno saznanje o tome ko je ona, i razlog za njen neobičan postupak.

Isus nam je dao nalog da pričamo priču o Mariji Magdaleni „gde god se uspropoveda ovo jevanđelje po celom svetu“. Ova knjiga je, delimično, ispunjenje Njegovog naloga!

Naslov originala:

Mary Magdalene – The Woman the World Can Never Forget

Autor:

Robert J. Wieland

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
ZAŠTO PIŠEMO O MARIJI MAGDALENI?	4
Zašto je Isus tražio da se priča o velikom grešniku objavi svima?	4
1. UPOZNAJTE NEOBIČNU ŽENU	5
Jovan daje još jedan značajan detalj koji je Marko ispustio.....	6
Ko je bila ova žena?	6
Kako je ona postala takva?.....	6
2. KAKO JE MARIJA UPOZNALA ISUSA	9
Pouka iz Isusovih molitvi	10
I sada je ona konačno oslobođena!	11
3. KAKO MARIJA KAŽE „HVALA TI“ ?	12
Simon izlazi na scenu.....	12
Ali kako bi mogao to da učini?	13
Šta je Isus <i>mogao</i> da uradi za njega?.....	14
Ali, šta se desilo Mariji?	15
4. „ŠTA JE VERA?“ ISUS DAJE ODGOVOR	16
Veza između Hristove ljubavi i Marijine vere.....	16
Da li je Marija pomogla Isusu?	17
Dug Hristu, i dug ovoj ženi!	17
Ali zašto je Isus tako preterano hvalio Mariju ?.....	18
Sam Isus branio je Mariju.....	18
Mi, nažalost, vidimo sebe u liku ljudi hladnog srca - Simona i dvanaestorice	19
5. KAKO MARIJIN ČIN PRIKAZUJE	20
HRISTOVU ŽRTVU ZA NAS	20
Razmotrimo <i>žrtvu</i> sadržanu u Marijinom činu	20
<i>Veličanstvenost</i> Marijinog dela silno blista kad se upoređi sa Isusovom <i>žrtvom</i>	20
Hladna reakcija gubavog Simona na Marijin čin deluje uznemirujuće	21
Čuvajte se pogrešnog razumevanja	22
6. „DELA“ NASTALA IZ MARIJINE VERE	23
Mi dugujemo svih pet stotina srebrnika.....	23
7. MARIJA MAGDALENA I TIH ČUDNIH „144 000“	25
„144 000“ imaju posebnu ulogu u toj poslednjoj velikoj drami	27
Marija, tvoja braća i sestre stižu!	27
Isus se obradovao pre no što je ispustio svoj poslednji dah.....	28

PREDGOVOR

Ova neobična žena zauzima legendarno mesto u biblijskoj priči. Ukoliko se izuzme Isusova majka, o njoj je napisano više nego o bilo kojoj drugoj ženi.

Marija Magdalena obuzme maštu skoro svakog ko čuje o njenom tajanstvenom i egzotičnom činu izlivanja dragocenog mirisa, kojim je poškropila Isusove noge a potom ih oprala sopstvenim suzama. Bio je to prizor nezabeležen u ljudskoj istoriji.

Možda je najveličanstvenije štampano delo o Mariji „*Marija Magdalena: mit ili metafora*“ od Suzane Haskins (Harcourt and Brace, 1993). To pozamašno delo od 518 strana, napisano je u vidu studije i potkrepljeno mnogobrojnim fusnotama i indeksima. Ono istražuje nekanonska „Jevanđelja“ i spise crkvenih otaca i biblijskih naučnika tokom vekova, kao i umetnost prožetu religioznošću. Njegova osnovna poruka je da misterija postaje utoliko veća što se više zalazi u nebiblijsku literaturu i umetnost.

Naš skromni esej bavi se samo onim što se nalazi u četiri Jevanđelja – Matejevom, Markovom, Lukinom i Jovanovom. Ali, kad se u svakom od njih razmotri kontekst, otkriva se iznenađujuće detaljan portret ove žene.

Mora postojati razlog zašto je Isus tražio da se o njenom činu govori sa tako posebnom pažnjom, gde god se uspropoveda „ovo Jevanđelje po svetu“. Istražimo samu priču.

„Za samo dva dana počće osmodnevni praznik Pashe i praznik beskvasnih hlebova. Prvosveštenici i književnici tražili su način kako bi u tajnosti uhvatili Isusa i ubili Ga.“ Složili su se da to ne treba da se desi tokom pashalne sedmice. „Ne želimo da imamo posla sa razgnevljenim mnoštvom“, govorili su.

Isus se našao u Vitoniji, kao gost nekadašnjeg gubavca Simona. Dok je večerao, ušla je jedna žena noseći bocu sa skupocenim mirisom. Otvorivši je, izlila je to miro na Njegovu glavu. Neki od gostiju su se razbesneli. „To je rasipništvo! Čisto razmetanje! Ovo miro moglo se prodati za više od jedne godišnje plate i to dati siromasima.“ Negodovali su tako gosti u svojoj ljutnji, spremni da iskale svoj gnev na Magdaleni.

Ali Isus im je rekao: ‘Ostavite je; što joj stvarate neprijatnosti? Ona učini dobro delo na meni. Jer siromahe uvek imate sa sobom, i kad hoćete možete im dobro činiti, a mene nemate svagda. Učinila je što je mogla; unapred je pomazala moje telo za ukop. I zaista vam kažem: gde god se uspropoveda jevanđelje po svemu svetu, kazaće se i šta ona učini.’

Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, skovao je zaveru sa sveštenstvom, odlučan da izda Isusa. Ovi prosto nisu mogli da veruju svojim ušima i obećali su da će mu dobro platiti. On je pak počeo da traži zgodnu priliku da im Ga preda.“

- Poruka, Marko 14,1-11, Piterson

ZAŠTO PIŠEMO O MARIJI MAGDALENI?

Zašto je Isus tražio da se priča o velikom grešniku objavi svima?

1. Kao što fotografski otisak liči na svoj negativ, tako je njen čudan čin ličio na Njegovu veliku žrtvu. Isus *je morao* da je odbrani jer, radeći tako, On je branio samog sebe i svoj krst.

2. Ona je platila ogromnu cenu za tu alabastersku bocu sa dragocnim mirom (300 srebrnika, godišnja plata jednog radnika). Isus je platio ogromnu cenu da nas otkupi.

3. Ono što je Marija učinila bilo je prilično preterano: „rasipanje“ cele boce sa „vrlo skupocnim“ mirom, a bila je dovoljna samo kašičica. Isus je u još većoj meri bio rasipan – prolio je svoju krv da spase ceo svet, iako je znao da će samo mali broj ljudi odgovoriti na to.

4. Marijina pobuda bila je obeležena potpunom nesebičnošću; nije ni pomišljala na nekakvu svoju slavu. Sve što je ona želela da kaže bilo je: „Hvala ti, Gospode, što si spasao moju dušu!“ Tako je i Isusov naum bio čista i jednostavna ljubav prema izgubljenim ljudima, bez koristoljubivosti koja bi zamračila taj čisti plamen odanosti prema nama. Marija je nesvesno odražavala Isusove težnje. Njena opažanja, njena razboritost, bili su izoštreniji nego kod bilo kog od dvanaest učenika.

5. Biblija je naglašeno izdvaja kao „grešnicu“ (Luka 7,37); njoj je „mnogo oprošteno“, a ne malo. Ona je to znala i shvatala; zato je njeno, nekada grešno, a sada obraćeno srce moglo da pruži „mnogo ljubavi“ (47. stih). Otuda to njeno zadivljujuće delo, najlepše od svih koje je ikada u istoriji učinio neki grešnik pokajnik.

6. Isus je zato u njoj video primer, „prototip“, ispoljavanje onoga što Njegova *agape*-ljubav može a konačno će i proizvesti u „144 000“.

7. Njen čin ljubavi ni na koji način nije doprineo njenom spasenju; on je za nju bio samo izraz zahvalnosti za njeno spasenje *koje je već dobila*.

Tako je Isus definisao najjasnije ispoljavanje onoga što reč *vera* znači: „Idi s mirom“, rekao je, „vera tvoja spasla te je“ (50. stih). Isus je za sva vremena utvrdio jasnu definiciju vere: „Zahvalnost iz srca za ono što je On učinio za nas, spasavajući nas od samog pakla.“ Kada se vera shvati na takav način, ona ne može ništa drugo nego da se „pokazuje delotvorna“ (Galatima 5,6).

1. UPOZNAJTE NEOBIČNU ŽENU

Šta može „istina Jevanđelja“ da učini za nekog čiji je život postao istinska tragedija?

Ovde vidimo ženu u bespomoćnoj situaciji, izopačenu usled seksualnog iskorišćavanja. Pogubne posledice takvog života bile su takve da Biblija govori o „sedam demona“ koji su imali vlast nad njom (Galatima 2,5.14; Marko 16,9). Sagledajmo tu priču u našoj neformalnijoj verziji:

„I kada je bio u Vitiniji u kući Simona gubavog, dok je ležao za trpezom, dođe jedna žena koja je imala sud od alabastro sa skupocenim pravim nardovim mirom; ona razbi alabastarski sud i izli na njegovu glavu. A neki negodovahu govoreći među sobom: zašto je tako prosuto miro? Moglo se, naime, to miro prodati za više od trista dinara¹ i dati siromasima; i prigovarahu joj. No Isus reče: ostavite je; što joj stvarate neprijatnosti? Ona učini dobro delo na meni. Jer siromahe uvek imate sa sobom, i kad hoćete možete im dobro činiti, a mene nemate svagda. Učinila je što je mogla; unapred je pomazala moje telo za ukop. I zaista vam kažem: gde god se uspropoveda jevanđelje po svemu svetu, kazaće se i šta ona učini - za sećanje na nju.“ - Marko 14,3-10

Marko nije imenovao tu ženu, ali koristi određeno književno sredstvo da nam ukaže na osobu zvanu Marija Magdalena, u 15,40.47 i 16,1.9. Matej iznosi ovu priču umnogome kao Marko, ali ni on ne identifikuje junakinju (26,6-13). S druge strane, Jovan to jasno čini (12,2-9).

Ona je ili izvanredna osoba ili neobuzdani fanatik. Tih „tri stotine dinara“ (srebrnika) fantastičan je iznos koji je ona potrošila za samo nekoliko trenutaka aromatičnog blaženstva na tom skupu. U prvom trenutku izgledalo je da pojedini, kojima se nije svideo njen postupak, imaju pravo. Jerusalim i njegova predgrađa bili su puni siromašnih ljudi kojima bi dobro došla hrana i odeća kupljena za tu kraljevsku sumu novca.

Ali, Isus je spasava od sramotne optužbe da je fanatik. On je pretvara u poznatu ženu: Isus nikad nije govorio tako uzvišeno ni o jednoj drugoj osobi onog vremena! Ima li, njoj u prilog, veće potvrde pod Nebom? Ova skromna knjiga nastala je kao majušni prikaz Isusovog pohvalnog govora – i naloga da priča o njoj mora biti objavljena „po celom svetu“. U stvari, možda i ne možemo da istinski razumemo „ovo jevanđelje“ sve dok ne čujemo i ne shvatimo ono što Biblija govori o toj ženi!

Ima nečeg u toj priči što pogađa davno ugasle strune naših duša. Mogli bismo da propovedamo o mnogim „doktrinama“ o kojima volimo da govorimo kao o „sadašnjoj istini“, ali ako propustimo ovu priču, lišićemo svoje slušaoce osnovne istine koju ljudi poslednjeg vremena čeznu da razumeju.

Isus je nameravao da priča o toj ženi bude sastavni deo objavljivanja „večnog jevanđelja“ svetu. Sve do našeg „vremena posletka“ nije bilo *moгуće* zamisliti da će ta priča biti ispričana „po celom svetu“, kako je On to rekao. Dirljiva istina sadržana u ovoj priči sada probija stare prepreke u srcima hinduista, muslimana, budista, pagana, sekularnih ljudi tvrdog srca, mlakih hrišćana, „svih ljudi“. Možemo samo naslutiti zašto naša poruka još uvek nije privukla pažnju „svetovnog“ sveta, do kojeg tek treba da dopremo.

---

¹ *Dinar* je bio grčki kovani novac po vrednosti ravan jednoj radničkoj dnevnicu (Matej 20,2). Tri stotine bi bilo skoro kao godišnja plata.

Uveravanje razuma putem prikaza doktrine, uz korišćenje vizuelnih i drugih savremenih pomagala, sjajna je stvar; ali sve dok nije dotaknuto srce, naši naponi ostaju uzaludni. Isaija govori o tome kako je Otac sakrio svog Sina Isusa kao tajno oružje, „oštru“ strelu u „tulu Njegovom“, da bi se probio do srca ovog sveta. U Marijinom tulu nalazi se strela evangelizma, koja će širom sveta prokrčiti sebi put i do onih srca do kojih je sada teško doći.

Ono što je Isus rekao deluje jasno: mi moramo uposliti Mariju da nam pomogne da dosegemo do srca ljudi. Međutim, kako to učiniti, ako naše srce prethodno ne bude omekšano?

Jovan daje još jedan značajan detalj koji je Marko ispustio

On odaje tajnu o iznenađujućem identitetu tih „nekih“ koji su osudili Marijino rasipničko žrtvovanje „dragocenog“ mirisa (12,1-8).

Na svoju večnu sramotu, kritičari su bili upravo *dvanaest apostola!* Samo nekoliko dana pre Golgote, ovde ih vidimo spremne da se bez imalo razumevanja priključe osudi nečega što se ispostavlja kao najlepše delo koje je ikada učinio grešnik pokajnik, nečega što rasvetljava ono što se dogodilo na krstu.

Zatim apostol Jovan otkriva jedan, još više zbunjujući, detalj. Osim saznanja da je bezimena junakinja bila zapravo Marija Magdalena, on nam saopštava i zašto je jedanaest apostola bilo spremno da svojim glasovima doprinese žestokoj osudi te žene: *oni su slepo sledili vođstvo Jude Iskariotskog, koji će ubrzo postati izdajnik.*

Jedanestorica apostola nisu nastupili tako što će okrutnim rečima osuditi Marijin dar. Ali, oni su bili voljni da se povedu za najozloglašnijim otpadnikom svih vremena, i to u sedmici raspeća za koju je trebalo da se pripreme. Oni su imali sva uputstva koja im je Isus dao, ali ih nisu slušali.

Naravno da im je Hristos oprostio što su se povelili za Judom u ovoj sramnoj proceni. Ali, kroz celu večnost, oni će se u svojoj duši, iako im je oprošteno, osećati nekako uniženim zbog te slepe spremnosti da slede izdajnika. (Osuđivanje Marijinog čina podrazumeva osuđivanje Isusa, kao što ćemo dalje videti.)

Ko je bila ova žena?

Tokom vekova, među učenim ljudima i teolozima bilo je popularno obeležiti Mariju Magdalenu kao prostitutku. Iznenađujuće detaljan mozaik proističe iz onoga što četiri Jevanđelja govore o njoj, ali izgleda da tu nema nikakvih nagoveštaja da je ona bila prostitutka. Umesto toga, njen problem bio je neka vrsta greha koji ju je doveo pod vlast demona.

Biblija bez ustezanja govori o prostitutkama, ukoliko to odgovara istini. U tom pogledu, ništa nije sakriveno. Marija je, možda, imala čak ozbiljniji problem nego što je obična prostitucija: neki stručnjaci veruju da postoji dokaz da je ona bila nimfomanka, žena koju je demon požude, a ne želja za zaradom, udaljio od razumnog rasuđivanja.

Demonska seksualna opsednutost nije prijatna opsesija. Njeni robovi čvrsto su vezani, jer zamke seksa u našoj psihi prodiru do iskonskih korena našeg postojanja. Mi smo bića stvorena po Božjem liku, „muško i žensko“. Seks nije nešto čime se treba šaliti; tu su život i smrt uključeni u duboke tajne Božjeg stvaranja.

U Mariji nije bio samo jedan demon koga je trebalo isterati; sedam njih borilo se za njenu dušu. Broj „sedam“ nije puki eufemizam. Biblija svedoči o tome da je ona bila veoma inteligentna osoba; a što ste inteligentniji, to više demona može stanovati u vašoj duši, kada jednom u nju uđu. Ova žena je zaista bila otišla veoma daleko.

Kako je ona postala takva?

Bog ne stvara ljude u takvom stanju! Delovi mozaika u četiri jevanđelja, dopunjujući se međusobno, pokazuju da je Mariju seksualno zlopotrebio najpre farisej Simon (priča u Luka 7 ne znači ništa drugo, kao što ćemo već videti). Džeri L. Vols i Džozef R. Dongel analiziraju hipotetički primer onoga što se dešava nevinom devojci koja doživljava sličnu sudbinu: „Razmotrimo slučaj mlade devojke koju je seksualno zlopotrebljavao njen ujak. To iskustvo dovodi do emotivnog rastrojstva i znatno doprinosi stvaranju krajnje negativnog utiska o samom sebi, što, između ostalog, utire put ka seksualnom promiskuitetu. ... Ugrožena devojka nastavlja da se bori sa osećanjem krivice i kompleksom niže vrednosti kroz ceo svoj život.“²

Marija je očigledno, kao mlada i ranjiva, bila izložena seksualnom zlostavljanju. Iako su njena starija sestra i brat prisutni u biblijskoj priči, nema detalja o ocu, koji bi trebalo da je Simonov brat. Iz nekog razloga, otac je izgubljen iz vida u biblijskoj priči. Iz biblijskog teksta nazire se da je Marijino odgajanje i obrazovanje preuzeo Simon, istaknuti crkveni vođa koji je živio u Vitaniji (predgrađu Jerusalima, u blizini kuće Marijine sestre Marte i brata Lazara).

Kao što se ponekad dešava sa stričevima i bratanicama, Simon, kako se da pretpostaviti, započinje emotivnu vezu sa Marijom. Živeći bez oca, ona je možda naivno udovoljila njegovoj želji prožetoj jedva приметnom agresijom. Karsten Džonson u svojoj maloj knjizi „*Zapis u pesku, deo priče o Mariji Magdaleni koji vam nikada nije ispričan*“³, navodi na misao da je ona ostala u drugom stanju. Ako je tako, stric Simon je sigurno očajnički želeo da je što pre otera, kako njegova svetost i ugled sveštenika ne bi bile ukaljane glasinama koje su očigledno bile istinite. Marijin odlazak iz doma mora da je bio zagorčan najdubljim osećajem ozlojeđenosti, koji bi se javio kod svake mlade žene u takvoj situaciji.

Popularno gledište po kome se ona poistovećuje sa ženom uhvaćenom u preljubi, u Jovanu 8,1-11, izgleda da nema biblijsku potvrdu. Marijin problem bio je opsednutost demonima, a ne preljuba. Kao mlada Jevrejka iz izvrsne porodice, postavši vrlo rano pobožna zajedno sa svojom sestrom Martom i bratom Lazarom, ona se, po svemu sudeći, nije odala prostituciji ni preljubi. Čak i da je bilo tako, kontekst se ne uklapa u to. Žena iz Jovana 8 bila je u Jerusalimu, a Marijini problemi desili su se u Magdali, na dalekom severu Galileje.

Najverovatnije, s obzirom na ljudsku prirodu, sasvim razumno zvuči pretpostavka da je Marija otišla u Magdalu da time jednostavno prikrije svoju sramotu. Obuzeo ju je očaj. Filozofija opšteg besmisla kao da je postala njen životni stav. Očaj, mračan kao pakao, uz odgovarajuće neverstvo, predstavljali su osnovu za višestruku demonsku opsednutost.

Dalje, vreme dešavanja priče o preljubnici iz Jovana 8, smešta se pred kraj Hristove misije, neposredno pre raspleta drame, kada je prepirka sa narodnim vođama predskazala Njegovo skorašnje raspeće. Ali Marijin problem postao je očigledan dosta rano, tokom Hristovog prvog misionarskog putovanja, jer je do njenog oslobođenja došlo ili tada ili ubrzo posle toga. Saznajemo da je ona pratila grupu prilikom drugog misionarskog putovanja. Marijin lik jedva da se uklapa bilo u profil jerusalimske prostitutke bilo u profil preljubnice.

Njen stric Simon bio je veoma istaknut, izuzetno poštovan religiozni vođa. Verovatno nikakva priča o bilo kakvom neprikladnom odnosu sa Marijom nije procurela niti dospela u „medije“ toga doba. Uvek učena da poštuje starije i patrijarhe svoje porodice, Marija se potčinjavala ispoljavajući krotost, ali je dozvoljavala i da je drugi gaze, gubila je samopoštovanje a njen emocionalni temelj bio je ozbiljno uzdrman. Pošto su se frustracija i beznadežnost uselili u njenu dušu, ona je gajila u svom

² *Why I Am Not a Calvinist*, InterVarsity Press, 2004, p. 208.

³ New York: *Vantage Press*, 1984.

srcu tako ogorčenu mržnju da se emotivno poremetila. Kad se njena intelektualna oštromnost udružila sa emotivnim očajem, to je bila odlična podloga da je zaposednu demoni. Broj „sedam“ to dobro opisuje.

Pošto je bila potpuno lišena samopoštovanja (opsednutost demonima prouzrokuje takvo stanje srca), i drugi muškarci su onda mogli da je zloupotrebljavaju (u Galileji je bilo rimskih vojnika). Time je njena mržnja prema muškarcima uopšte, postajala sve dublja i ogorčenija. I nije prošlo mnogo vremena, a ona je postala ljudska duša naseljena tim čudovištima drevne tame. Kad Biblija insistira na broju „sedam“, to podrazumeva da je Marija Magdalena bila van domašaja bilo čijeg terapijskog delovanja.

Ali susret sa Nekim ko zna kako da pomogne, Nekim ko može da pomogne i nama, doneo joj je veliku sreću.

2. KAKO JE MARIJA UPOZNALA ISUSA

Možda su brat Lazar ili sestra Marta ugovorili taj susret. Ona nikada, ni izdaleka nije upoznala takvog čoveka. Umetnici i pisci vekovima su izmišljali priče o seksualnoj privlačnosti između Marije i Isusa, ali Biblija tako nešto ne nagoveštava.

Isus je znao da je Božji Sin. Ali On je bio i Sin čovečji, potpuno ljudsko biće, „u svačemu iskušan, kao i mi, osim grijeha“ (Jevrejima 4,15 – Karadžić). Njegova ljudska priroda stalno je bila vidljiva. Međutim, na planeti Zemlji nikada nije postojala žena tako lepa i privlačna koja bi mogla da postane nevesta otelotvorenom Sinu Božjem. On je, naime, već bio „u ljubavi“, „veren“ ako hoćete, sa jednom drugom „ženom“, svojom čistom budućom Crkvom, kako to Biblija govori. Njegova bračna ljubav već je bila usmerena ka njoj. Crkva, kao telo, na kraju će postati „Jagnjetova žena“ na koju je On morao dugo da čeka da bi se „pripremila“.

U međuvremenu, dok je bio otelotvoren, nijedna žena nije mogla da zauzme njeno mesto. Nikakva manja ljubav nije mogla privući Isusa! Oni koji pišu takve priče i snimaju filmove, ne razumeju Isusov karakter niti prirodu prave ljubavi. Kad već volite, nijedna druga osoba *ne može* zameniti voljenu (zbog čega je preljuba nemoguća za svakog ko voli!). Božji Sin je oduvek voleo samo svoju buduću suprugu.

Dok je bio u telu, Isus je u srcu imao isuviše istinske ljubavi, poznate kao *agape*, da bi bilo koju ženu i najmanje ohrabrio da o Njemu razmišlja na romantičan način – mada je, po Bibliji, mogao biti iskušan i u tom pogledu. Za Njega je bilo dovoljno strašno već i to što će Ga njegova nedužna majka videti raspetog. Kako bi onda mogao dozvoliti da još neka žena doživi takvo mučenje, čak i kada bismo dopustili mogućnost da On do kraja ispolji svoju ljudsku prirodu?

Biblija izdvaja Mariju, Njegovu majku, kao jedinu ženu u istoriji čija je duša trebalo da bude „probodena mačem“, kako joj je stari Simeon rekao u hramu (Luka 2,34.35; grčka reč „romfaia“, veliki Golijatov mač). Isus bi svaku drugu ženu poštedeo duševnih muka kojima je bila izložena Njegova majka!

No, Isus je voleo Mariju Magdalenu, to je sigurno, ali na isti način na koji je voleo bilo koje drugo ljudsko biće. To je bila nesebična, čista, samopožrtvovana ljubav. S obzirom da je postao „kao i drugi ljudi“ (Filibljanima 2,7), i s obzirom da je „sam znao šta beše u čoveku“ (Jovan 2,25), On je razumeo Mariju bolje nego što bi to bilo u stanju ijedno drugo ljudsko biće. On je razumeo složenost njene ženske ljudske prirode, posebno onu stranu njene duše koja je ispaštala zbog zlostavljanja. On lično, kao Stvoritelj ljudi i Otkupitelj, znao je bolje od svakog drugog čoveka šta je ona osećala prema muškarcima.

Čak i u takvom običnom kontaktu, Isus bi svakom ljudskom biću koje sretne prenosio, na neki način, osećaj samopožrtvovane *agape* ljubavi. Ako bi te duše otvorile srce da je „zadrže“, izvesna mera uzajamne ljubavi nastala bi istog trena. Prepoznavanje bi u početku bilo bez reči, jer „bezdana bezdanu doziva“, kad je nečija duša „klonula“, kao što je bila njena.¹ To nije bio njen instinktivan odgovor, već nešto mnogo dublje od toga, jer Isus je rekao: „Moje ovce slušaju moj glas... i idu za mnom“ (Jovan 10,27). *Marija je čula taj Glas*, koliko god da je bio slabašan njegov odjek u njenoj mračnoj duši, zaglušenoj bukom. Mi čitamo da „ljubav [*agape*] ne prestaje nikada“. Očigledno, čak i

---

¹ Psalam 42,7

u demonima opsednutim dušama, ukoliko su iskrene, sposobnost da se oseti *agape* ljubav „nikad ne prestaje“.

U skrivenim slojevima svoje svesti, Marija je počela da oseća božanski upliv nadzemaljske ljubavi koja je Isusa na kraju dovela do krsta. *To je osvojilo njenu dušu*. Sa svoje strane, ona je prepoznala tu ljubav, mada u samo neznatnoj meri. Za nju je bilo potpuno nezamislivo da na Zemlji *može postojati* čovek koji bi je voleo čistom, to jest istinskom ljubavlju. Ali, Ovaj ju je baš tako voleo. Poslednja iskra duše, preostala u njenom srcu, bila je podstaknuta. *Ona je želela ono što je On imao*, a to je bilo nešto beskonačno iznad seksa ili ljudskog druženja.

Pouka iz Isusovih molitvi

Ako ste se ikada zapitali zašto morate uvek iznova, i opet iznova, da se molite radi nečijeg obraćenja (ili čak svog ličnog!), naći ćete odgovor u ovoj priči o Mariji Magdaleni. Čak i Isus, Božji Sin, „Spasitelj sveta“, morao je da se moli „sedam puta“ pre nego što je Marija bila oslobođena. Njen slučaj bio je težak (a tako je i sa svakom izgubljenom dušom, uključujući vašu i moju).

Ništa u biblijskoj priči ne upućuje na to da su te molitve izgovorene u jednoj jedinoj prilici. Mudri pisac nam govori da je „sedam puta ona čula Njegov prekor demonima koji su upravljali njenim srcem i umom.“² Demoni ne odustaju lako, posebno ako je reč o seksualnim sklonostima. Kakva god da je bila priroda njene strasti, Marija je nalazila samo privremeno olakšanje nakon isterivanja prvog demona; ali, njeno poverenje bilo je pobuđeno. Počela je da nazire nekakvu nadu. Kao da je sitno prolećno cveće nakon teške zime počelo da cveta u njenom umu i srcu. Da, ona je mogla ponovo da postane žena koja poštuje samu sebe!

Međutim, kada je novo iskušenje navalilo na nju, ona je pala. A ništa ne boli kao pad nakon ubeđenja da ste izbačeni. Ponovo ophrvana očajem, Marija je mogla samo da uputi molitvu kojom se molio Psalmista: „Jer podigavši me bacio si me“ (Psalalm 102,10). Ali, Isus se iznova molio za nju i ona je iznova bila izbačena. Drugi demon je isteran!

Teško je sve to zamisliti, osim ako ste i sami prošli kroz borbu sa zavisnošću. A ova žena prošla je to sedam puta! Vi kao da čujete Judu Iskariotskog i učenike kako govore Isusu da je ta žena beznadežan slučaj. „Ti ne možeš da spaseš svakoga; ona je sasvim propala! Nerazumno bi bilo da se ponovo moliš za nju!“ No, On se i sedmi put molio za njenu izgubljenu dušu.

Mi nismo dovoljno mudri da bismo dokučili koji je bio taj sedmi demon, isteran na kraju. Ali na osnovu dosta skromnog pastoralnog iskustva, moglo bi se reći da je, najverovatnije, u pitanju bila gorka ozlojeđenost koju je Marija gajila svih tih godina u odnosu na muškarca koji joj je uništio život, čoveka koji je zgazio njenu dušu i sebično napredovao u svojoj karijeri preko ruševina njenog života.

Međutim, kada je uspela da *mu* oprost, da se - budući da je deo ljudske zajednice kao i on - pokaje *umesto njega*, da shvati da je i ona kao član ljudskog roda „zgrešila i izgubila slavu Božju“, kada je osetila da nema svoju ličnu pravednost već samo onu koju joj je Hristos 100% pripisao, tada je za nju svanula nova zora. Ništa nije bilo moguće dok nije spoznala da bi *njegov greh bio, zapravo, i njen greh, da nije blagodat Spasiteljeve*. Tada je Marija otkrila da je nemogući zadatak koji se nalazio pred njom postao moguć: *oprostila mu je*.

² Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 568.

I sada je ona konačno oslobođena!

Sedmi i poslednji demon je isteran. Sada je ona pevala: „Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke; zamka se raskide, i mi se izbavismo“ (Psalam 124,7). Nije tu bilo ni primisli o nekakvom činu ispaštanja (u smislu pokore). Ta malena iskra, njena sposobnost da oseti *agape* ljubav, razvila se u moćnu munju zahvalnosti u njenom srcu. Ona je pobjegla iz samog pakla! Baš kao Hrišćanin i Nadoljub u Banjanovoj alegoriji, koji su pobjegli iz tamnice Diva Očajnika. Poput njih, zagledanih suznih očiju u tela ostalih ljudi koji su takodje bili vredni pažnje, ali su tu propali u svom neverovanju, i ona je znala samo za suze ponizne ali zahvalne skrušenosti.

Njeno obraćenje nije bilo nalik nekom programiranom postupku. *Sve što je činila, bilo je zahvalno prihvatanje onoga što je videla u Isusu.* Pokazalo se da je njena vera bila istinska, jer je odmah, kao što ćemo videti, počela da deluje.

3. KAKO MARIJA KAŽE „HVALA TI“ ?

Ona je već prešla put do pakla i nazad. Gorčina koju je ispila bila je užasna.

Biblija nam ne govori o bilo kojoj drugoj osobi suočenoj sa sedam demona, ili nekome ko se osećao tako „napuštenim“ od strane Boga (Veliki Izuzetak je, naravno, Spasitelj na krstu, koji je povikao: „Bože moj, zašto si me ostavio?“).

U svojoj izgubljenosti, koliko god je ljudski bilo moguće, Marija je uronila u dubine užasa sa kojim će se konačno suočiti i oni koji izaberu da pretrpe drugu smrt sa sotonom.¹ Izlazak iz te mračne pećine na svetlost Božje ljubavi ispunio je njenu dušu srećom koju niko ne može da opiše. (Svi mi delili bismo tu radost da smo samo osetili mrak pećine, ali nismo, zahvaljujući Hristovoj blagodati!).

Marija je morala da kaže „Hvala Ti!“ na neki način, i želela je da to kaže glasno. Ali, na koji način? Sve je bilo protiv nje. Pre svega, ona je bila žena, a ćutati na javnom mestu bilo je pravilo za ženski rod.

Drugo, ona je izgubila i poslednji ostatak svoga ugleda. Dalje, kako izgleda, ona nije imala dar govorničtva, ili taj dar nije preživio u njoj. (Ona je na kraju postala veliki propovednik, ali ne pomoću mudrih reči).

I ponovo, spajajući mali mozaik od delića datih u četiri Jevanđelja, mi otkrivamo da je ona došla na jedinstvenu ideju. Ona je čula ono za šta su dvanaestorica bila gluva (žene zaista *imaju* šesto čulo, kao što je poznato). Isus je stalno ponavljao da On ide u Jerusalim da *umre*. Dvanaestorica kao da su to prečula. „Ako će On umreti“, mislila je Marija, „mogla bih bar da pomazem Njegovo telo nekim dragocenim mirom.“

Tri Jevanđelja naglašavaju da kakvo god da je miro našla, ono je bilo „skupoceno“. Stručnjak za finansije, Juda Iskariotski, procenio ga je na „više od trista dinara“, srebrnika, što je jednako radničkoj plati za celu godinu.² Ako je apotekar i imao jeftiniji miro, ona je to odbila. Ono što je kupila odgovaralo je ugledu jednog cara, ili makar njegove ekscelencije, namesnika Pilata. Bilo je poznato kao „narodovo miro“, uvezeno sa Himalaja, na severu Indije, proizvedeno iz korena specijalne biljke koja uspeva samo u tim krajevima.

Uzevši dragocenu alabastersku bocu, Marija je otišla kući i odložila je do tužnog dana, kada joj bude zatrebala. Ona mora biti strpljiva (čitamo da *agape* ljubav uvek čini strpljivim onoga ko je poseduje).

Simon izlazi na scenu

Iako očigledno bezdušan i okrutan jer je izagnao Mariju, Simon je ipak bio ljudsko biće. Ljudskost je na kraju morala da nadjača njegove svešteničke ambicije. Njegova savest nije mogla da se oslobodi osećaja krivice. On je upropastio život te žene i, na neki način, njena krv bila je na njegovim rukama.

On bi mogao da se uporedi sa Davidom koji je napisao Psalam 32, nakon što je ubio Uriju Hetejina i ukrao njegovu ženu. Taj Psalam mučio je Simonovu dušu: „Jer dan i noć tištaše me ruka

---

¹ Biblija govori o dve vrste smrti: druga koja je „plata za greh“ u konačnom ognjenom jezeru (Otkrivenje 20,14); i „san“, kao iskustvo celokupnog čovečanstva i kao kraj ovozemaljskog života (vidi 1. Solunjanima 4,13-17)

² Matej 20,1-2

Tvoja“ (32,4). Prizor sa Marijom koja očajno lije suze, nakon što joj je naredio da ode, morala je opsedati njegove misli i danju i noću, a posebno noću.

Krivicica donosi čoveku besane noći i nespokojne dane, bez mogućnosti da se to ublaži. Simon je mogao biti sjajan čovek na svom radnom mestu, ali noću bi ostajao sam u tmini, sa Svetim Duhom koji ispituje i osvedočava u grešnost.

Kada je neko opterećen nerazrešenom krivicom, često se dešava da se najslabiji organ tela slama i oboleva. U ovom slučaju, Simona je napala opaka bolest. Užasnut, saznao je da ima gubu, što je značilo da mora da *napusti* svoj dom. Trebalo je da bude nešto više od čoveka pa da ne pomisli kako mu strogo Božanstvo vraća za ono što je učinio Mariji.

Jednom umnom autoru dugujem otkriće sledećeg intimnog detalja: Simon je negde upoznao Isusa i „tužno ga preklinjao“ da ga isceli od gube.³ Očigledno da je Isus na to odgovorio svojom blagodaću, ne tražeći nikakvo Simonovo obećanje, što je bilo uobičajeno za Isusa. Sva Njegova isceljenja učinjena su novozavetnom blagodaću. Simon se kući vratio srećan, ali verovatno ne previše zahvalan. Budući da je isceljen od užasne bolesti, a uz to bio i pristojan, sada je morao nekako da kaže: „Hvala Ti“.

Ali kako bi mogao to da učini?

S obzirom da je uvek bio muškarčina čije oči nikada nisu zasuzile, Simon nije mogao da učini ono što i Marija, kada je pred svog Spasitelja pala na kolena sa suzama u očima. Simon je bio tipičan muškarac koji ne ispoljava svoja osećanja. Milioni muškaraca voleli bi da mogu da puste po koju suzu. Učeni još od malih nogu da potiskuju svoje prirodne ljudske nagone, oni postaju ljudi hladnog srca. Simon je bio zatočenik svog hladnog srca i najstrože odan svom poslu.

Ali, konačno je odlučio šta da uradi: napraviće gozbu i pozvati Isusa i Njegove učenike da dođu (Jovan 12,1-9). Za ovo je, bez sumnje, bila potrebna odvažnost, jer ostalo je još samo nekoliko dana do raspeća, a atmosfera u gradu, pod uticajem fariseja, bila je izrazito protiv Isusa. Simon ne bi morao da kaže ništa što bi izazvalo neprijatnosti; njegova velika gostoljubivost nenametljivo bi obavila posao i ... problem je rešen!

Logikom svoje ljudske prirode, on nikada ne bi Mariju stavio na listu gostiju. U stvari, Luka nam govori da je ona saznala za tu svečanost i bez Simonove pozivnice (Luka 7,37).

Saznavši za tu priliku, ona se setila nečeg boljeg nego da prospe miro na Spasiteljevo mrtvo telo: zašto Ga ne bi pomazala dok je još živ? Ona je razumela jasno biblijsko učenje da „mrtvi ne znaju ništa“, da nisu ničeg svesni u svojoj smrti.⁴ Uzevši svoju dragocenu alabastersku bocu, uputila se na gozbu i zapravo upala u kuću.

Pošto je našla Isusa, stala je tamo gde je On sedeo. Sva ta suzdržavana zahvalnost što ju je izbavio iz pakla, sada se, kada je klekla pred Isusa, spontano provalila u vidu neplanirane bujice suza. Luka nam iznosi tu priču:

„I gle, jedna žena, koja je bila grešnica u gradu, sazna da je on u farisejevoj kući za trpezom, donese alabasterski sud s mirom, te stade podno kod njegovih nogu plačući, pa poče suzama kvasiti njegove noge, i svojom kosom otra, i ljubljšaše njegove noge, i pomazivaše ih mirom.

³ Ellen G, White, *Spirit of Prophecy*, vol. II, p. 380.

⁴ Propovednik 9,5

Videvši pak farisej koji ga je pozvao, reče u sebi: da je on prorok, znao bi ko je i kakva je žena koja ga dotiče, da je grešnica“ (Luka 7,36-39).

Često sam se pitao šta bih ja učinio da sam bio na Isusovom mestu. On je znao celu priču o Simonovom ispadu sa Marijom. Da li je Isus trebalo da digne ruke od Simona? Izbavljenje Marije bio je težak posao; zašto nije otišao kući i odmorio se? Mislim da bih ja rekao domaćinu: „Hvala ti, Simone, što si me pozvao. Lepa večera, ali imam neke druge obaveze. Preskočiću slatkiše. Doviđenja.“ A u sebi bih zaključio: „Ma, nek propadne ovaj zato što me je kritikovao!“

Međutim, Isus je voleo i jadnog Simona. Ako je Marijin slučaj težak, Simonov je bio još teži. Nju je opsedalo „sedam demona“, a on je imao i onog osmog. Njegova duša bila je sva opkoljena, okovana ponosom, opisanim u Otkrivenju kao zid otpora, što je skoro beznadežno stanje srca, najgore stanje u kojem je Njegova crkva ikada bila – stanje mlakosti.

Ukopan u ubedenju „bogat sam i obogatio sam se“, stavu koji, kako izgleda, prožima i poslednju od sedam crkava opisanih u Otkrivenju 2 i 3, Simon je postao skoro nedostupan za omekšavajući uticaj Svetog Duha. To polutvrdo srce je kao stanje izgubljenosti bilo najveći izazov sa kojim se Bog suočavao tokom svih vekova ljudske istorije, posmatrajući svoj narod koji ispoveda Njegovo ime. Simon je bio sve samo ne dostupan, kao što proročanstvo govori o „anđelu crkve u Laodikiji“. Skoro ništa ne može da dopre do takvog srca.

Šta je Isus mogao da uradi za njega?

Ovde u priči imamo izvrstan primer onoga što je bilo svakodnevno Isusovo iskustvo. U izvanrednom pronicanju u Isusov tajni lični život, Isaija opisuje Njegove svakodnevne jutarnje molitve: „Gospode, Večni... budi mi svako jutro uši, da bih slušao kao što učenik sluša. Gospode, Večni, uši mi otvori i ja njemu niti se protivih, niti ustuknuh“ (50,4-5). Pitersonov prevod Biblije to izražava još živopisnije: „Gospodar, Bog, dao mi je učen jezik, tako da znam kako da ohrabrim umorne. On me budi ujutro... i ja se nisam vraćao snu, nisam navlačio pokrivač preko svoje glave.“

Isus se sigurno ozbiljno molio svako jutro da Ga Otac nauči šta da kaže u bilo kojoj prilici koja će se zbiti toga dana. (I mi imamo istu priliku da to učinimo „svakog jutra“!)

Sveti Duh je bljesnuo u Isusovom umu pričom koja je mogla da spase Simona od sebe sama; ta priča spasava i nas, ukoliko shvatimo njenu poruku. Bio je to odgovor na Simonovo samozadovoljno razmišljanje:

„Isus mu pak odgovori i reče: Simone, imam da ti kažem nešto. A on: učitelju, kaži.

Reče: Dvojica su bili dužni jednom zajmodavcu; jedan je dugovao pet stotina dinara, a drugi pedeset. Kako nisu imali da vrate, oprostite obojici. Koji će ga, dakle, od njih više ljubiti?

Simon odgovori: mislim onaj kome je više poklonio. A on mu reče: pravo si prosudio“ (Luka 7,40-43).

Simon je svakako bio dovoljno inteligentan da odmah shvati poruku. Žena koju je prezirao dugovala je pedeset srebrnika; njegov dug iznosio je pet stotina.

Isus je mogao da se zaustavi na tome, i Simon bi bio blagosloven pravilnim razumevanjem svoje krivice. Ali, Spasitelj je odlučio da utisne trn još dublje:

„I okrenu se ženi, te reče Simonu: vidiš li ovu ženu? Ušao sam u tvoju kuću, nisi mi dao vode za noge; a ona je suzama oblila moje noge i svojom kosom otrla.“

Simon je sigurno, na te reči, pocrveneo. Ali trn ide još dublje:

„Poljubac mi nisi dao; a ona, otkako sam ušao nije prestala da mi ljubi noge...“

Simon je sada već sigurno tamnocrven u licu. Ali još nije gotovo:

„Nisi mi pomazao glavu (*običnim*) uljem; a ona je mirom pomazala moje noge.“

Svi su čuli svaku reč. Simon je, verovatno, želeo da propadne u zemlju. A onda Isus izgovara formulu čije razumevanje Simon očajnički potrebuje, formulu čije razumevanje jeste nasušna potreba Božjeg „mlakog“ naroda danas, ukoliko ne želi da ostane mlak još jedan vek ili više:

„Stoga ti kažem, oprosteni su joj mnogi gresi, jer je imala mnogo ljubavi; a kome se malo prašta, on malo ljubi“ (Luka 7,44-47).

Ovde se nalazi jedna duboka pouka o savlađivanju najtežeg zadatka, koji svako od nas treba da nauči: *Kako da volimo*. Da li bi bilo lakše kada bismo shvatili formulu koju nam Isus nudi?

Ali, šta se desilo Mariji?

Na kraju ove rasprave sa Simonom, leđa i dalje okrenutih fariseju, a obraćajući se Mariji, Isus veli:

„Vera tvoja spasla te je; idi s mirom“ (50. stih).

Ovo pokreće pitanje: Šta je vera? Ona je spasla Mariju, iako je bila izgubljena. Očigledno, Isus želi da nam kroz njeno iskustvo osvetli pravu definiciju vere.

4. „ŠTA JE VERA?“ ISUS DAJE ODGOVOR

Na toj večeri, Isus je rekao Mariji: „Vera tvoja spasla te je; idi s mirom“ . Ona je imala dragoceni imetak: istinsku „veru“. Ali šta je to istinska vera?

Kineska poslovice kaže da slika vredi više od hiljadu reči. Vera je *conditio sine qua non*¹ istinskog hrišćanskog iskustva. Pravednost se dostiže samo verom, „ne od dela, da se niko ne pohvali“ (Efescima 2,8-9).

Ali, moramo da napravimo razliku između istinske vere i njenog falsifikata, ako želimo da ikada iskusimo mir u srcu. Odgovor Marijinog srca na oslobođenje od „sedam demona“, Isus visoko uzdiže i to prikazuje onako kako bi Kinezi voleli: kao „sliku“ vere. Vrednost slike veća je od mnogih hiljada reči.

Iskazana na jednostavniji način, ova definicija bi glasila: 'Vera je zahvalnost srca za *agape* ljubav', koja je navela Sina Božjeg da umre za nas na krstu. Vera je ono što je Marija imala.

Od prvog kontakta sa Spasiteljem, ona je počela da otvara svoje srce Svetom Duhu da bi u njega „izlio“ tu *agape* ljubav. Ona isprva nije mogla da primi mnogo, ali iz dana u dan njena mogućnost primanja počela je da raste.

U svom prvom susretu sa njom, u Magdali, Isus je izrazio tu *agape* ljubav, možda ne rečima, ali pogledom, dodirom, duhom, vatrenošću svoje molitve za njeno izbavljenje. Ona je bila skoro sasvim uništena, ali je ono malo duše što je ostalo u njoj moglo da odgovori slabašnom iskrom zahvalnosti. Nakon toga, sa svakom sledećom molitvom njena zahvalnost za Njegovu *agape* ljubav sve je više rasla.

Ono što ju je pobuđivalo nakon toga nije bio strah od pakla, niti nada da će biti nagrađena, niti ljubav prema Nebu, niti želja da je drugi slave, već potpuno nesebična zahvalnost za ono što Biblija izražava rečima: „...Širina, i dužina, i visina, i dubina, i poznati Hristovu ljubav koja prevazilazi naše saznanje“ (Efescima 3,18-19).

Ona je doživela predivnu stvarnost opisanu u Rimljanima 5,5: „A nadanje neće se osramotiti, jer se Božja ljubav [*agape*] već izlila u naša srca Duhom Svetim koji nam je dat.“ *Agape* ljubav ispunjava prazno srce kao kad se sipa vino u krčag!

I kad je srce konačno ispunjeno, ljubav iz njega izliva se i teče ka drugima tako lako i prirodno kao što se izlivalo Isusovo srce. Nije reč o tome da vi pokušavate *da se ponašate* kao Isus; posmatrajte, vidite, shvatite stvarnost sadržanu u Njegovom srcu; osetite koliko Ga je koštalo da vas spase; tada će isto ponašanje poteći i iz vašeg srca. Kao utakmicu u areni, mi posmatramo ovu dramu kako se odvija nesvesno u Mariji. Ona je praktičan prikaz spasenja jednog grešnika.

Veza između Hristove ljubavi i Marijine vere

Razbivši alabastersku bocu dragocenog mira da bi pomazala Isusa, Marija je održala lekciju celom svetu. Ona je pokazala isti duh požrtvovanja zapažen u Isusovom životu i smrti. Marijin čin ima posebno značenje za nas kao ilustracija onoga što je Hrista odvelo na krst.

Njen čin u Vitaciji ističe se u istoriji kao najlepše, najdirljivije delo koje je ikada učinio pokajani grešnik. Ono je blisko povezano sa tokom i okončanjem velike borbe između Hrista i sotone, jer je

---

¹ *Sine qua non* - uslov bez kojeg se ne može

predstavljalo dokaz da je sotonina osnovna tvrdnja bila pogrešna: *ljudski rod je zaista sposoban da iz dubine duše iskaže zahvalnost za žrtvu koju je Isus prineo.*

Marija nije imala sopstvenu pravednost; ali pravednost njenog Spasitelja bila joj je *dodeljena* i tako postala sastavni deo njenog karaktera. Ona ju je svesrdno primila. Pravednost o kojoj je reč, nije joj bila samo formalno *pripisana*; ona je našla svoje *boravište* u njenoj duši. Kao što je Jov mnogo ranije dokazao da sotona nije bio u pravu, jer se može služiti Bogu bez ikakve očekivane nagrade, tako sada i Marija daje veličanstven prikaz te istine, iako ne shvata do kraja svoju ulogu.

Preko nje se ispoljava ona sila koja prati čin samopredaje. Ona spaljuje sve mostove za sobom: od sada, ona predaje sebe Spasitelju, sve stavlja na Hristov oltar. Pavle kaže: „Jer Hristos je za mene život“.² Odsad, ona više nema problema sa „poslušnošću“. To nije samo spoljašnji čin, već je to *u njenom srcu.*

Da li je Marija pomogla Isusu?

Zamislite kako je njeno plemenito delo obradovalo srce Spasitelja u Njegovim najmračnijim satima, kada je visio na krstu! Nijedan anđeo s neba nije mogao da Ga uteši kao što je moglo sećanje na Marijinu žrtvu prinesenu sa suzama. U njenoj požrtvovanoj veri usmerenoj ka Njemu, On je video zalog svoje konačne radosti. Trud Njegove duše obezbediće Mu dragocenu nagradu – pojavljivanje *mnogih* pravednika koji to postaju kroz „veru koja se kroz ljubav pokazuje“ (Galatima 5,6; Isaija 53,11).

Hristova smrt na krstu ispunila je zahteve zakona za izmirenje. Teolozi mogu beskonačno da se prepiru oko toga. Ali buđenje takve pokajničke ljubavi *u ljudskim srcima* je nešto što menja život. To je Spasitelju nagrada za Njegovo bezrezervno samožrtvovanje.

Dug Hristu, i dug ovoj ženi!

Svet možda duguje Mariji nešto što nikada nije jasno uvideo. Kada je to bilo najpotrebnije, ona je ohrabrila Onoga koji je bio okrutno kušan do krajnjih granica. Dvanaestorica hladnog srca nisu Mu mogli pružiti utehu kao Marija, koju su oni prezirali zbog njenog neobičnog dara.

Marija nije mogla da zna zašto je bila pokrenuta da to učini. Dobila je nagoveštaj i podsticaj iz jednog zagonetnog, pa ipak nepogrešivog izvora mudrosti – *agape* ljubavi. Ona je potrošila sve što je imala samo da bi kupila to miro. Ono što se stvarno desilo jeste da je ona pomazala Hristovo telo „unapred“ za ukop; i On joj je zbog toga odao puno priznanje!

Ona je bila nesposobna da odbrani svoj čin pred učenicima spremnim da je ukore, tako da je Isus lično morao da je uzme u odbranu. Time je On, zapravo, dao svojim učenicima pouku o značenju krsta.

U stvari, na osnovu onoga što je rekao, izgleda da je potrebno saosećajno razumevanje Marijinog dirljivog čina, ako želimo da razumemo samo jevanđelje. On predskazuje poštovanje koje će Njegovi sledbenici u svim vekovima ispoljavati prema njenom postupku: „Gde god se uspropoveda jevanđelje po svemu svetu, kazaće se i šta ona učini – za sećanje na nju.“ Daleko ubedljivije od bilo kog zapisa u mermeru, u znak sećanja na nekog od rimskih imperatora!

Ovo je dovoljan razlog da Mariji posvetimo dužnu pažnju.

---

² Filibljanima 1,21

Ali zašto je Isus tako preterano hvalio Mariju ?

Da li je On bio neuravnotežen kao što je to ona naizgled bila? Zar On nije mogao da bude uzdržaniji i oprezniji u svojim rečima? Mudri ljudi najčešće ne pokazuju oduševljenje u toj meri.

Zbog „ovog jevanđelja“ miomiris njenog čina treba da se, kao što Isus kaže, objavi širom sveta. Ovde je ključ za ono što ovde deluje zbunjujuće. *Marija je održala propoved*. Isusova „preterana“ ljubav zahtevala je „preteran“ odgovor, i zato Isus *mora* da je odbrani. On mora, u stvari, da brani svoj krst! Imao je za to dovoljan razlog:

- Njen čin rasvetljava jevanđelje, i reljefno prikazuje njegove principe ljubavi, žrtve i uzvišenosti,

- Sitničavost učenika prikazuje našu urođenu tvrdoću srca kao reakciju na ljubav koja je ovde otkrivena.

- Da smo mi bili prisutni u toj situaciji, shvatili bismo da je teško ne zauzeti stav Jude Iskariotskog. On je govorio glasom razuma! Možda bi mnogi crkveni i oblasni odbori rekli „amin!“ na tu ispravnu finansijsku procenu.

Marija je uradila nešto što je, naizgled, bilo tako iracionalno i rasipnički. Ako „trista dinara“, kolika je vrednost mirisa, predstavlja radničku platu za godinu dana („dinar na dan“ je bila uobičajena plata – Matej 20,2), takav iznos bi verovatno bio dovoljan da obezbedi obrok za pet hiljada muškaraca „osim žena i dece“, prema Filipovoj opreznoj proceni; a mogao je i da pomogne mnogim siromašnim porodicama (vidi Jovan 6,7; Matej 14,21). Zašto se Isus nije obazirao na te primedbe?

Da ne znamo ishod ove drame u Vitaniji, šta bismo mislili o ovoj nerazumnoj rasipnosti? Ko među nama ne bi razumeo strogost učenika? Ova emotivno poremećena žena zaslužuje prekor! „Zašto se ovo miro ne prodade za trista dinara i ne dade novac siromasima?“

Sam Isus branio je Mariju

Mogli bismo da upitamo: „Gospode, zar ne bi bilo razumnije i praktičnije da je Marija upotrebila samo nekoliko kapi da pomaže Tvoju glavu, a zatim ostatak prodala i priložila u naš dobrotvorni fond? Zašto se toliko zalažeš za nju?“

Mogli bismo možda da Mu izrazimo zadovoljstvo što takvi fanatični pobornici, poput Marije, čine manjinu u današnjoj crkvi. No, takvo, naizgled nesmotreno, Isusovo ponašanje ipak zbunjuje.

On je jednostavno mogao da joj kaže nešto lepo, da je pohvali zbog topline njene ljubavi, istovremeno je prekoravajući zbog rasipništva. On je mogao ljubazno da je ohrabri, ali i da stiša pravedan gnev dvanaestorice. To je ono što bi svaki mudar pastor pokušao da uradi, ne bi li zadržao svoj crkveni odbor na okupu!

Ali Isus nije tako postupio! Nesrećna pokajnica pokušava da pobegne neprimećena, sva zbunjena i osramoćena, plašeći se da će sestra Marta, brat Lazar, a možda čak i Isus, o njoj misliti da je luda i nepromišljena. Međutim, Njegove reči su je zaustavile i zadržale. Isus svojim glasom nadjačava gundanje učenika: „Ostavite je; što joj stvarate neprijatnosti? Ona učini dobro delo na meni“ (reč „dobro“ je *kalos* na grčkom, što znači *precizno, tačno ono što treba*).

Daleko od toga da odobri navodnu brigu učenika za siromašne, On daje drugačije tumačenje Marijinih pobuda, te se ispostavlja da njen čin predstavlja daleko istinitije milosrđe. Njen čin postao je sredstvo za objavljivanje Jevanđelja. Isus je, zapravo, njenom činu dao simbolički značaj, a da ona sama toga nije bila svesna:

- U alabasterskoj boci, razbijenoj kraj Njegovih nogu, On je video svoje telo, ranjeno i slomljeno nas radi.

▪ U dragocenom miru koje je kapalo na pod i nestajalo u uvek žednoj zemlji, On je video svoju krv „koja se proliva za mnoge radi oprostaja grehova“, a ipak odbačenu i prezrenu od strane mnogih ljudi.

▪ U pobudama koje su Mariju pokrenule na taj postupak - u ljubavi koju je to slomljeno, pokajničko srce gajilo prema Njemu - Isus je video istinski odraz svoje ljubavi prema nama.

▪ U njenoj žrtvi koju je učinila kada je kupila miro po ceni jedne teško stečene radničke plate za čitavih godinu dana³, On je video potpuno „pražnjenje“ sebe, odricanje od samoga sebe, u ulozi božanskog Zaručnika naših duša.

▪ U njenoj prividnoj rasipnosti gledao je veličanstvenu sveobuhvatnost nebeske Žrtve, jedino dovoljne da spase svet, iako će je prihvatiti samo šačica stanovnika ove Zemlje.

I upravo zato je Isus bio primoran da brani svoj krst pred onima od kojih se s pravom očekivalo da poštuju i cene njegovu neopisivu vrednost.

Mi, nažalost, vidimo sebe u liku ljudi hladnog srca - Simona i dvanaestorice

Juda se podrugljivo i prezrivo odnosio prema tom odrazu najčistije i najsvetije ljubavi koju večnost poznaje; a učenici su jednostavno sledili podsticaje svog sebičnog, kritizerski nastrojenog brata. Da li mi pomišljamo kako smo svetiji od njih?

Dobro je podsećati se da je Marija bila prosvetljena tajanstvenim podsticajima Svetog Duha. On se spušta do nas bez nekog određenog razloga. Ovo nadahnuće pronalazi vrata jedino slomljenog i skrušenog srca.

Učenici nisu bili svesni takvog uticaja, iako su neposredno primali saznanja o Isusovoj skoroj smrti o kojoj Marija, kako izgleda, jedva da je čula. I tako sada jedna neuka žena drži *propoved* o krstu daleko rečitije nego Petar na dan Pedesetnice. Sve do danas njena propoved čini da zatrepere srca onih koji o njoj duboko razmišljaju.

Sada uviđamo da poznavanje istorijskih detalja raspeća nije ništa u poređenju sa srcem koje je na tome zahvalno. Ako telo i krv ne mogu da razumeju učenje o Hristovoj *ličnosti*, kao što je Spasitelj rekao u Kesariji Filipovoj⁴, onda je sigurno da telo i krv ne mogu da shvate ni učenje o *krstu*.

---

³ Izgleda neprikladno misliti o njenih 300 srebrnika kao o plati prostitutke! (Vidi 5. Mojsijeva 12,18)

⁴ Matej 16,17

5. KAKO MARIJIN ČIN PRIKAZUJE HRISTOVU ŽRTVU ZA NAS

Razmotrimo *pobude* koje su podstakle Mariju. To nije bila nada na nagradu, pa čak ni želja da zbog svog postupka bude slavljena. Ona je želela da prođe neprimećena. Odao ju je samo iznenadni miomiris koji je ispunio sobu. Vera koja radi samo kroz ljubav bila je njen vodeći princip, a to je, opet, bio samo odraz Isusove ljubavi prema grešnicima.

Koji Ga je to motiv odveo na krst? Teolozi mogu da ispišu ogromne tomove knjiga u pokušaju da objasne to čudesno delo na Golgoti, ali će se na kraju, iscrpljeni, ipak vratiti shvatanju da se nijedan razlog ne može dati osim *agape* ljubavi.

Kako je ohrabrujuće bilo za Isusa da u Mariji vidi odraz svog karaktera! „Zar u grešniku?“ – pitate se vi. Da, u „ženi... koja je *bila* grešnica“ (Luka 7,37) i to teška, On je video svoj odraz. Kao pozitiv otisak koji se dobija sa negativa fotografije, On je u njenoj ljubavi video veran odraz svoje sopstvene uzorne ljubavi. „Sramota satire srce moje“, vapi On (Psalam 69,20); pokajanje je sada slomilo *njeno* srce kroz službu Njegovog slomljenog srca. Njeno srce postalo je slično Njegovom.

Nebeski anđeli, pevajte pesme pobede! Plan spasenja je uspeo! Velika prekretnica se dogodila. Što se tiče dvanaestorice hladnoga srca, ispada da rizik koji je Bog preuzeo na Golgoti možda i ne izgleda baš sasvim opravdan, ali se pokazao potpuno uspešnim u slučaju ove žene iz Vitanije. To znači da će i za mnoge druge biti uspešan! Božja žrtva u Hristu podstakla je njenu dušu na drugu žrtvu koja dopunjuje onu prvu: „Duh skrušen, srce skrušeno i poništeno.“ Na sreću, Bog se razlikuje od svojih učenika; On „ne odbacuje“ (Psalam 51,17).

Razmotrimo žrtvu sadržanu u Marijinom činu

Njeno delo najsjajnije blista kad se upoređi sa žrtvom koju je Isus prineo za nas. Dok ju je hvalio, rekao je: „Učinila je što je mogla“. I On je isto tako učinio sve što je mogao.

Da li je Marija ikada bila nagrađena nekom zemaljskom nagradom za ono što je potrošila da kupi miro – mi to ne znamo. Ali neka Onaj koji je izlio samog sebe, koji je „unizio samoga sebe i postao poslušan do smrti, do smrti na krstu“ (Filibljanima 2,8) – neka On bude obilno nagrađen za *svoju* žrtvu! Mi nemamo alabastersku bocu sa mirom da je razbijemo pred Njegovim nogama, ali možemo li bar da prolijemo koju suzu i da ih operemo? Gospode, zar ne možeš i u nama da pronadeš „sedam demona“ i da ih izagnaš, kako bismo naučili da volimo kao što je Marija volela!

Veličanstvenost Marijinog dela silno blista kad se upoređi sa Isusovom žrtvom

Razmišljanje učenika išlo je u ovom pravcu: Čemu rasipanje nečeg tako dragocenog? Sve se prosulo po podu! Tri stotine srebrnika načisto propalo! I mi volimo Isusa ali, Marija, bilo je dovoljno izliti i samo nekoliko kapi na Njegovu glavu.

Slično bismo i mi razmišljali!

Sve do danas ljudsko srce nije u stanju da ceni veličanstvenost žrtve na Golgoti, sve dok se Sveti Duh nekako ne probije do njega.

- Zašto da se položi božanski život kao „otkupnina za mnoge“, kada će se samo neki odazvati?

- Zašto izliti pravu Nijagaru samopožrtvovane ljubavi, ako će sve osim nekoliko kapi biti izliveno uzalud?
- Hristova žrtva bila je dovoljna da spase milijarde grešnika na Zemlji; zašto platiti tako veliku cenu kada će konačni dobitak biti tako mršav?
- Zašto bi božanski Pastir plakao nad bezbrojnim „Jerusalimima“ ove Zemlje kada Ga oni nisu prepoznali niti mare za dan svoga pohoda?
- Zašto On ne bi ograničio svoju ljubav i njeno ispoljavanje na onih nekoliko koji će se odazvati, umesto da je beskrajno rasipa ne dobijajući ništa za uzvrat?¹

Tako su nekada razmišljali učenici, suočeni sa Marijinom velikodušnošću; tako i danas ljudi misle o Onome na čiju je ljubav Marijina samo podsećala!

Kao odgovor, možemo jedino reći da ljubav nikada nije prava ukoliko nije rasipna! Ljubav nikada ne škrtari, nikada ne računa! Marijina skupocena posudica od alabastera nije bila kupljena na rasprodaji. Ona je platila punu cenu za najbolju robu koja se mogla dobiti, ne gundajući što ništa nije uspela da uštedi. Možemo samo zamisliti kako Marija odlazi trgovcu i traži mirisno ulje. Videći u njoj siromašnu seljanku, on joj nudi neki jeftin proizvod. „Zar nemate ništa bolje?“ – pita ona.

„Da, imamo, ali ćeš morati da odbrojiš dve stotine groša!“

„A imate li nešto još bolje od toga?“ – uporno će Marija.

„Da, imamo nešto najbolje i najskuplje što se može naći na tržištu! Košta tri stotine groša!

Marija, ti to ne možeš kupiti! Taj miris je spravljan za careve!“

„Dajte mi ga!“ – odgovorila je ona. Rukovođena verom koja kroz ljubav radi, nije mogla da učini ništa manje.

Zar je Bog, koji je i sam ljubav, mogao da učini išta manje od toga? On se nije preračunavao kako da otkupi spasene uz najmanju moguću cenu! Nebo, „palate od slonovače“, odanost mirijada anđela, prestole beskrajnog svemira, život večni, da, čak i dragoceno zajedništvo sa Ocem, *sve* je to Hristos dragovoljno dao, dajući sebe! Pravi okean vode života tako obilno izliven, da bi se za uzvrat dobilo nekoliko krhkih zemaljskih sudova punih ljudskih suza ljubavi! Kako beskrajno dragoceni moraju biti ti „sudovi“ (Psalam 56,8) našem Spasitelju!? „Neka čeka Izrailj Gospoda! Jer je u Gospoda milost, i *velik* je u njega otkup!“ (Psalam 130,7).

Hladna reakcija gubavog Simona na Marijin čin deluje uznemirujuće

Naš domaćin bio je tihi svedok Marijinog čina odanosti. On izgleda nije bio zabrinut samo zbog njenog raskošnog dara kao dvanaestorica. Još mračnije pretpostavke prožimaju njegovu dušu, iskrenu i praktičnu, koliko je to bilo moguće u njegovom slučaju.

On još nije poverovao da je Isus Spasitelj, iako se nadao da će se On možda zaista dokazati kao Mesija. Iskusivši uzbuđenje nakon čudesnog izlečenja od gube, on je sada, u znak zahvalnosti, udostojio Galilejca i Njegove siromašne sledbenike svojim pozivom na društveno okupljanje. Postupajući na takav način, on izbegava da Isusu oda čast i priznanje kao nekom ko je ravnopravan u društvenom smislu.

Dok posmatra uzvišeni prizor – kako pokajana grešnica svojom kosom briše suzama nakvašena stopala Spasitelja sveta – Simona opsedaju mračne misli: „Da je on prorok, znao bi ko je i kakva je žena koja ga dotiče, da je ona grešnica“ (Luka 7,39). Kako je teško samopravednom srcu da prepozna ono što nosi pečat neba!

---

¹ Ovakvo razmišljanje imaju i mnogi današnji hrišćani koji se strogo drže kalvinističkog predeterminizma. Oni smatraju da je Hristos umro samo za izabrane.

U paraboli koju je koristio da prosvetli jadnog Simona, Isus otkriva pouku o krstu koja prosvetljuje svako iskreno srce, spremno da zastane *i da je razmotri: vi volite u onoj meri u kojoj osećate da vam je oprošteno.*

Vi ste samo mali grešnik? Dobro, onda ste osuđeni i da malo volite.

Simon, onaj koji je prvobitno naveo Mariju na greh, jasno je prikazan u paraboli kao dužnik koji duguje pet stotina srebrnika. Suprotstavljajući Simonovom hladnom srcu, lišenom ljubavi, toplu Marijinu odanost, Isus taktično otkriva Simonovom mračnom umu jednu odista zapanjujuću istinu: *Ako onaj kome je najviše oprošteno najviše voli*, onda bi baš on trebalo da ima takvu pokajničku, Marijinu ljubav.

Svetlost koja i danas sija sa krsta obasjala je Simonovo srce i otkrila mu da je on zapravo jedan skoro beznadežni grešnik. Beskrajno Isusovo sažaljenje sačuvalo ga je od konačne propasti, veće od one koju bi Marija doživela. Simon je kao i Marija, takođe mogao da zapeva Veslijevu himnu „Isuse, Ti što ljubiš dušu moju.“

Čuvajte se pogrešnog razumevanja

Isusova parabola nije trebalo da pokaže da različiti grešnici treba da osećaju različiti stepen obaveze. I Simon i Marija bili su večiti i beskrajno veliki dužnici prema božanskom Poveriocu. Međutim, Marijina ljubav bila je posledica njenog shvatanja *da je grešnica i da joj je mnogo oprošteno*. Simonu je bilo oprošteno malo, jer je *mislio* da je samo malo grešio.

Da li bilo ko u Božjem večnom carstvu može imati osećaj superiornosti u odnosu na druge? „Ja nikad nisam bio kao obični ljudi! Ja dolazim iz dobre porodice i odrastao sam na pravoj strani ulice! Moji prijatelji nisu bili klošari koji žive bez obaveza i koriste droge. Ja sam bio dobar sam po sebi i samo mi je bilo potrebno da me neko malo pogura ka vrhu, pa da uđem u carstvo!“

Zar ovakve reči nisu primerenije nekom ko će ostati izvan kapija Grada nego onima koji su unutra?

Ako je Pavle mogao sebe da nazove „prvim među grešnicima“, smemo li mi učiniti manje od toga? Kakvu je svetlost krst mogao da baci na neosetljivo srce Laodikeje, poslednje od velikih sedam crkava u istoriji! Mlaki, samopravedni sveci zaostajace iza carinika i bludnica koji će se, kao Marija, rado pokajati kada čuju poslednju poruku milosti. „No mnogi prvi biće poslednji i poslednji prvi.“

6. „DELA“ NASTALA IZ MARIJINE VERE

Ako prihvatamo da su naša svetovna srca hladna, ako nijedna suza zahvalnosti nikad nije nakvasila naše oči, treba li tada da se predamo đavolu i ponovimo Marijino posrnuće da bismo naučili kako da „volimo više“? Ne, jer mi možda nikada ne bismo pronašli put povratka kao što se s njom dogodilo. Ali, postoji bolji način da se nauči kako „voleti više“.

(a) Shvatiti, (b) videti, (c) sagledati, (d) dokučiti da je vaša istinska krivica veća nego što ste je zamišljali. *Vidite* – da stojite rame uz rame sa Simonom i da dugujete „pet stotina srebrnika“, a ne samo pedeset. *Mislite o tome šta biste bili* da vas Isus nije već „spasao“ od toga što ste mogli postati.

Sećam se da sam gledao dokumentarac o nacizmu. Da sam bio nemački dečak koji je rastao pod Hitlerom, okružen upornom propagandom, učen da bespogovorno sluša naredbe, odan patriotskom putu, šta bih mogao da postanem? Kad sam rođen, nisam imao ugrađen odbrambeni sistem koji bi me učinio pravednijim od bilo kog drugog!

Nova engleska Biblija ispravno prevodi nama dobro poznati tekst koji bi mogao da nas učini pomalo samozadovoljnim. Rimljanima 3,23 nam obično govori da smo svi, tu i tamo, zgrešili: „Svi su zgrešili...“ Ali pravi prevod glasi: „Svi su *jednako* (na jednak način, u jednakoj meri) zgrešili“. Niko od nas ljudi *nije prirodno* pravedniji od drugih.

Svi smo nasledili, preko svojih gena i hromozoma, istu grešnu palu prirodu. *Rođeni* smo odvojeni od Boga i samim tim otuđeni od pravednosti. Rođeni smo bez Boga; svi smo morali da *učimo* o Spasitelju. Morali smo da *čujemo* jevanđelje – ono nije bilo „standardna oprema“, sastavni deo naših gena. *Da nismo čuli* za njega, ko zna gde bismo završili.

Kako god bilo, dobrota koju mislimo da posedujemo bila je pripisani i dodeljeni dar Hristove pravednosti. Da nas je On napustio, bili bismo bespomoćni, što znači bez sile da spasemo sami sebe od zla na koje bi nas naša grešna priroda podsticala - da zlo činimo i zli budemo.

Izvan blagodatni Hristove, gresi nekog drugog bili bi dakle i naši gresi. To *jesu* naši gresi... ali položeni na Njega! Poruka Hristove pravednosti pokazuje da je u toj pravdi Njegovih 100%, a naš nije ni jedan jedini procenat. Međutim, naša svetovna srca vređa ovakvo ponizno razmišljanje. Jevreji Hristovog doba bili su uvređeni; i mi smo danas skloni tome. Da budemo poštteni, mi smo isti kao i gubavi Simon.

Mi dugujemo svih pet stotina srebrnika

Ova „formula“ koju je Isus saopštio Simonu („oprošteno mnogo, voliš mnogo; oprošteno malo, voliš malo“), ako se razume, postaje istina koja će preobraziti mlaku crkvu u crkvu gde pulsira nebeski život.

Isus je znao da bi za Simona bilo teško da to shvati, baš kao što je za nas Laodikejce teško da to pojмимо sada. Znao je da mora da ukori Simona i njegovu pogubnu logiku, kako bi Simon postao svestan svog položaja. „Formula“ – „oprošteno mnogo/voliš mnogo“, u želji da se pronađe precizniji izraz, opisana je kao „kolektivna krivica“ i „kolektivno pokajanje“. Kolektivna krivica odnosi se na grehe koje nismo lično počinili, ali koje *bismo* počinili da smo se našli u dovoljno snažnom iskušenju, i da nas Spasitelj nije držao za ruku.

Neko je mudro rekao da „knjige nebeske beleže grehe koji bi bili učinjeni da se za to pružila prilika.“¹ Možda očajavate u svojoj nevolji: „Nema kraja mojoj krivici! Nema nade za mene!“ Ali, bilo je nade za Mariju – izbavljenu od njenih sedam demona; bilo je nade za Simona – izbavljenog od njegovog osmog demona. I zapamtimo: ako postoji naša kolektivna krivica ogromna kao ceo svet koji je razapeo Sina Božjeg, postoji i beskrajna pravednost Hristova koju On čezne da nam pripiše i dodeli. On je oprostio onima koji su Ga razapeli, a budući da smo mi ti koji su to učinili, nama je oprošteno!

Ne postoji biblijski nagoveštaj da je Isusov samopožrtvovani trud oko Simonove duše bio uzaludan; farisejevo srce bilo je dirnuto. Bez sumnje, on je postao obraćeni Isusov sledbenik. Hristova jutarnja molitva toga dana bila je uslišena!

I pre nego što je umro, Isus je u obraćenom Simonu video proročanstvo o obraćenju Laodikeji! Držite se vere; *ima* nade za nju. Crkva može biti isceljena.

---

¹ Ellen G. White, *Signs of the Times*, July 31, 1901.

7. MARIJA MAGDALENA I TIH ČUDNIH „144 000“

Marija je izgleda potisnuta u istoriju. Isus ju je hvalio sa najvećim oduševljenjem i odobravanjem („učinila je što je mogla“, što znači da je učinila *sve što je mogla*). Sada dolazi ta čudna grupa ljudi kojima takođe pripadaju najviše pohvale u istoriji, jer je za njih rečeno da „idu za Jagnjetom kuda ono ide... i laž se ne nađe u njihovim ustima; *neporočni (bez mane)* su“ (Otkrivenje 14,4-5). To je izuzetno visoka ocena! Bez premca u celokupnoj istoriji.

Izgleda da je Marija bliskije povezana sa ovom čudnom grupom nego sa dvanaesticom. Mi ćemo tek na kraju vremena videti pojavljivanje dugo očekivanih „prvenaca od ljudi Boga i Jagnjetu“, koji čine tu tajanstvenu grupu.

Ako je Isus i Mariju tako izrazito pohvalio, proizilazi da se njen odlazak u istoriju odlaže sve do pojave te posebne grupe poslednjeg vremena. Ona zaslužuje da bude u takvom društvu, više nego među dvanaesticom. Postoji razlog zašto se ona pojavila u datom trenutku, upravo pred Isusovu smrt.

Evo kako je opisana ta grupa poslednjeg vremena:

„Potom videh četiri anđela gde stoje na četiri ugla zemlje i drže četiri zemaljska vetra, da ne duva vetar na zemlju, ni na more, ni na ikakvo drvo. I videh drugog anđela koji se podiže od istoka sunca i koji ima pečat Boga živoga, te povika snažnim glasom četirma anđelima kojima bi dano da naude zemlji i moru, govoreći: ne udite zemlji, ni moru, ni drveću, dok služitelje Boga našega ne zapečatimo na čelima njihovim. I čuh broj zapečaćenih: sto četrdeset i četiri hiljade.“ Otkrivenje 7,1-4

Nekoliko njihovih karakteristika su sasvim izrazite:

- Oni imaju „ime Oca... napisano na čelima svojim“ (14,1). To su isti oni koji će biti „zapečaćeni na čelima njihovim“ (7,1-4).
- Oni imaju ključnu ulogu na *kraju* ljudske istorije, jer se njihovo zapečaćenje dešava u isto vreme kada četiri anđela zadržavaju konačnu provalu ljudske mržnje – rat kakav se do tada nije video. Upravo to precizno određuje vreme kada će se „144 000“ kao grupa pojaviti na svetskoj sceni.
- To što su oni „bez mane pred prestolom Božjim“ razlog je nastanku najslavnije simfonijske i horske muzike koja se ikad čula: „A glas koji čuh beše kao od kitarista koji pevaju uz svoje kitare. I pevahu novu pesmu pred prestolom i pred četiri živa bića i pred starešinama, i niko nije mogao da nauči tu pesmu sem onih sto četrdeset i četiri hiljade koji su iskupljeni sa zemlje“ (14,2-3). Oni slave pobedu na koju je Nebo dugo čekalo.
- Mora da su to oni o kojima Isus govori u svojoj poruci „anđelu crkve u Laodikiji“; posebni su jer u vreme kad i sama ideja pobeđe postaje predmet poruge i biva proglašena „perfekcionizmom“, oni tiho i hrabro „pobeđuju... kao što je i [Hristos] pobedio“ (3,21). To je odlika poslednje od sedam crkava. Marija Magdalena pruža svetu uvid u to kako izgleda osoba čija je vera odraz vere i *agape* ljubavi Isusove; a sada se dešava da mnoštvo ljudi prikazuje to isto.
- Marija je izašla iz strašnog iskustva opsednutosti od strane sedam demona, te je njena radost zbog tog izbavljenja svakako retko snažna. Tih „144 000“ imaju, takođe, iskustvo koje se retko sreće u ljudskoj istoriji. „To su oni što dolaze od *velike* nevolje, koji oprashe svoje haljine i ubeliše ih u Jagnjetovoj krvi“ (7,14). Njihova „nevolja“ mogla bi se ogledati u fizičkom bolu zbog krvavog

progonstva, kako mi to obično zamišljamo; ali ta „velika nevolja“ može poticati i od mučenja u ozbiljnoj borbi sa zlim duhovima.

- Oni znaju za životnu borbu koja obuzima čovekovu dušu do njenih najdubljih dubina. Jakovljeva čuvena „noć rvanja“ nije bila samo fizičko mučenje; mentalna agonija i duhovne dimenzije ovog događaja predočavaju konačnu borbu kroz koju prolaze „144 000“. Ako niko drugi ne može da peva njihovu posebnu pesmu, to mora značiti da nijedna prethodna grupa u istoriji nikad nije upoznala ozbiljnost duhovne borbe kakvu će ovi imati.

- Marijinu veru Isus je predstavio kao jedinstvenu u dotadašnjoj istoriji. Čak ni Avram, „otac verujućih“, nije zaslužio pohvalu kakvom je Isus obasuo Mariju. Grupa od 144 000 je, dakle, nešto jedinstveno na kraju istorije; oni pevaju tu novu „pesmu pred prestolom“, što je bila prednost koju nijedna druga grupa nije imala. Niko nije posedovao njihovo jedinstveno iskustvo.

- Očigledno, čovek mora da izađe kao pobednik iz borbe sa „sedam demona“ da bi se za to kvalifikovao! Koja je druga generacija u istoriji bila suočena sa jačim i privlačnijim sotoninim kušanjima, kao što je to naša danas? Samo u vreme svetskog terorizma takva pobednička vera može da se suoči sa najjačim iskušenjima koja će, s druge strane, takvu veru učiniti naročito vidljivom.

- Budući da „144 000“ predstavljaju „prvence... Jagnjetu“, izgleda skoro neverovatno što Isus sve do samog kraja vremena mora da čeka i čeka, pre nego što bude video te „prvence“ kao plodove svoje velike žrtve.

- Šta ćemo sa svim onim slavnim podvizima „vere“, opisanim u Jevrejima 11 i u priči o reformatorima i mučenicima u protekla dva milenijuma? Zar njihova dostignuća nisu dovoljna za tu čast? Mora li sve to silno mnoštvo da se skloni u stranu, zamukne i s poštovanjem sluša dok ovaj poseban hor, njih „144 000“, sami pevaju svoju deonicu? Odgovor je očigledno potvrđan. No, mora postojati razlog za to.

Ko čini ovu čudnu grupu, da li je njihov broj doslovan ili simbolički – to se ne usuđujemo da tvrdimo. Ono što sigurno znamo jeste da je njihov izlazak na scenu znak da se završava duga „velika borba između Hrista i sotone“.

Oni pretvaraju u stvarnost ono što je Nebo čeznulo da vidi; ono što je još Isus na krstu, pre nego što će izdahnuti, unapred video kao plodove svoje žrtve. Pre nego što pogne svoju glavu i umre, On mora znati (kao što Psalam 22. kaže) da će smerni jesti i nasititi se, i da će hvaliti „Gospoda koji Ga traže; živo će biti srce vaše doveka. Opomenuće se i obratiće se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniće se pred Njim sva plemena neznabožačka. Jer je Gospodnje carstvo; On vlada narodima. ... Seme će njihovo služiti Njemu. Kazivaće se za Gospoda rodu potonjem“ (stihovi 26-31). To „seme“ je javni prikaz vere koja će obasjati svemir pred kraj velike borbe između Hrista i sotone. Anđeli čeznu da to vide.

Hristos je ostvario veličanstvenu kosmičku pobedu, ali sada, pre nego što umre, Njemu mora biti dozvoljeno da *verom* sagleda krajnji ishod. Nije On želeo da dobije veliku nagradu za sebe; On je izlivaio svoju dušu do smrti, druge smrti. Baš kao kad bi neko na *Titaniku* svesno izabrao da potone, a da nama ustupi svoje mesto u čamcu za spasavanje. Tako se i On radovao što će naša srca „živeti zauvek“.

„Rod“ koji „mu služi“, upravo je ono što je On očekivao. Njegova služba u Svetinji nad svetinjama na Nebu je ono što im daje snagu za poslednje iskušenje. „Izabrani“ ne smeju biti zbrisani kanonadom baražne vatre – poslednjim obmanjivačkim iskušenjem neprijatelja.

„144 000“ imaju posebnu ulogu u toj poslednjoj velikoj drami

Svaki pojedinac će izvojevati tu jedinstvenu ličnu pobjedu, pobjeđujući „kao što je [Hristos] pobjedio“. Svako će imati svoju posebnu borbu. Očigledno je da će sotona smisliti 144 000 različitih vrsta iskušenja za svaku vrstu ljudskog iskustva. Alkoholičari, narkomani, ljubitelji pornografije, seksualno izopačeni ljudi, i oni koji su dovedeni do ivice samoubilačkog ponora, mlaki članovi crkve – sve su to osobe koje su bile u neposrednom sukobu sa neprijateljem ljudskih duša. Njihova ljudska priroda, stvorena „po liku Božijem“, izdržala je napore neprijatelja da je uništi. Oni su osetili bliskost sa Marijom Magdalenom u njenoj duhovnoj tamnici očaja.

Da, svi će oni imati istog, zajedničkog neprijatelja, kad je o kušanju reč. Jedino što će svako to iskušenje nositi odlike neke od mnogobrojnih i različitih kultura Istoka, Afrike, Istočne Evrope, Malezije. „Oni dolaze sa istoka i zapada“ i svako ima svoju jedinstvenu ličnu borbu, svako slavi Hrista na osoben i neponovljiv način.

Čak će i neki sa samog dna holivudske kulture sigurno dobiti blagodat da nadvladaju iskušavanje! I oni mogu da slave Hrista na jedinstven način. Obećanja iz Otkrivenja garantuju da će i neki pripadnici rimske kurije u Vatikanu otvoreno istupiti i hrabro prigrliti istinu Jevanđelja.

Marija, tvoja braća i sestre stižu!

Svi oni imali su borbu sa svojih sedam demona, kao što ste je i vi imali, i svi su ih nadvladali verom, *kao i vi* – budući da ste svi negovali posebno zajedništvo sa Jagnjetom koje je pobjedilo u borbi na krstu. Svi osećaju duboku zahvalnost za „širinu, dužinu, dubinu i visinu“ beskrajne Hristove *agape* ljubavi. Oni su konačno stasali „do savršenog čoveka, do pune mere Hristovoga rasta“, zajedničkog tela vernika, pripravljenog da bude žena Njegova „koja se pripremi“ za „Jagnjetovu svadbu“. Ženina odeća je „pravda svetih“, pravednost Hristova¹, koja im je dodeljena, a sada je putem vere postala njihova² (vidi Otkrivenje 19,7-8). Oni dolaze u Sion. Isaija ovako opisuje to silno mnoštvo koje se okuplja tokom poslednjeg sveopšteg evanđeoskog pohoda:

„Podigni oči svoje i pogledaj unaokolo: svi se oni skupljaju i ka tebi idu; iz daleka tvoji sinovi ti stižu, a kćeri se tvoje u naručju nose. Prenućeš se tad i radovaćeš se i srce će tvoje zaigrati... Sinovi će tuđina zidove ti prezidati, i kraljevi služiće ti njihovim... Tvoja vrata svagda će otvorena biti, neće se ona ni danju ni noću zatvoriti... Samo će pravednika u tvom narodu biti“ (60,4-21).

Pomenuta, gotovo nemerljiva iskušenja pogodiće pojedince iz „svake narodnosti i svakog plemena i jezika i naroda“ poslednjeg vremena. Za svakog od njih „večno jevanđelje“ postalo je, na jedinstven način, pojedinačna, lična „sila Božja na spasenje svakome ko u njega veruje“. Svako od njih značajan je deo celine. Ne može se proglasiti konačna i potpuna pobjeda u velikoj borbi sve dok nije savladan svaki napad neprijatelja. Onaj koji ima „veru Isusovu“ ispoljavaće Njegovu silu koja spasava od svakog demonskog zarobljeništva u ma kom delu sveta – da tako kažemo, od svih 144 000 kategorija ovog ropstva. Vi ste Mu i te kako važni!

Najponiznija osoba na svom najskromnijem mestu imaće sopstveno iskustvo pobjede nad iskušanjem, kao 144 000-ti deo celine. A biće tu i „careva“ i „prinčeva“ koji će poneti svoj deo konačnog tereta. Cela vojska vernika stajaće zajedno, blisko povezanih jedan s drugim, kao veran

¹ *Dikaiosune*, grčki

² *Dikaiomata*, grčki

odraz srca iskušavanog Sina Božjeg, ali koji je izvojevao pobjedu na svom krstu. Marija je bila prototip, proročanstvo u malom, onoga što će se tek dogoditi.

Popularno je smatrati nemogućim da cela „crkva“ duhovno raste i da „nadvlada kao što je [Hristos] nadvladao“. Ta ideja često se odbacuje kao „perfekcionizam“. Ali oni koji propuste da spoznaju Hristovu definiciju vere, ne mogu da shvate koliko je zaista dobra ta Dobra vest. I svetu i njima izgleda da je Crkva ogrezla u samoživosti; čak je i naša „pravednost“ orijentisana ka sopstvenom „ja“. Naša definicija vere je egocentrična. Naše himne su često prožete nama samima. Briga za naše „ja“ postala je nešto osveštano. Mi tražimo „ravnotežu“ između brige za sebe same i, eventualno, nešto malo brige za Hrista. Sada se, međutim, ta „ravnoteža“ pretvorila u našu već poznatu mlakost; delimično smo vrući, a delimično hladni. Nešto ljubavi prema svetu, nešto ljubavi prema Hristu.

Ali mlakost će uskoro postati prošlost. Njeno vreme je isteklo. Tihi propovednik iz Vitanije zauvek ju je prognao.

Isus se obradovao pre no što je ispustio svoj poslednji dah

Njegova *agape* ljubav čuda je činila u jednoj otkupljenoj duši iz Magdale. Test uzorak pokazao se uspešnim. Marijino hrišćansko iskustvo dalo je Spasitelju pouzdanje za kojim je čeznuo pred svojom smrću. Vera zahvalna za Njegovu *agape* žrtvu iznedrila je *jednu osobu* koja je odražavala Njegov karakter; jedan *narod – ljudi* iz celog sveta koji stoje „neporočni“ „pred prestolom Božjim“ doživeti će to isto. Nije onda čudo što je razapeti Isus umro lica obasjanog bljeskom slave.

Gospod je u svojoj velikoj milosti poslao najdragoceniju vest svome narodu, da ih pripremi kako bi mogli da se „održe u veliki dan Gospodnji“. Vest treba da preraste u glasan poklič koji će probuditi svako ljudsko srce i dovesti ga do konačnog izbora – prihvatiti ili odbaciti vest.

Marijina vera, nadahnuta *agape* ljubavlju, može da nas pouči novim načinima doseganja srca večnim jevanđeljem. Nijedan odbor ne bi mogao da smisli tako neobičan način širenja vesti, kako je to ona učinila. Tako će i svaka osoba među onih 144 000 kategorija svetih dati svoj poseban doprinos blagoslovenoj misiji četvrtog anđela u prosvetljenju Zemlje slavom završne vesti. Ljubav će biti njihov učitelj.

Žena koju je nekad opsedale sedam demona mislila je da je beskorisna; ali ona je bila i te kako značajna.

I vi ste.